

OBSAH

Úvod.....	9
1. Od 70. let k současným krizím	13
1.1. Blahobytná 50. a 60. léta	15
1.2. Zlomová 70. léta 20. století	16
1.3. Washingtonský konsenzus aneb drtivé vítězství neoliberalismu	23
1.4. NAFTA a dopady na Mexiko	29
1.5. Mexická krize 1994–1995	32
1.6. Transformace východního bloku, děsivá ruská zkušenost	33
1.7. Asijská krize (1997/1998)	36
1.8. Brazílská krize	40
1.9. Argentinská krize	40
1.10. Nová ekonomika aneb bublina dot.com	44
1.11. Cesta k Velké depresi 21. století	46
1.12. Průběh krize, „řešení“: stručné shrnutí	56
1.13. Krize jako...?	60
2. Komoditní trhy	65
2.1. Ropná bublina roku 2008 a aktuální vývoj	66
2.2. Potravinová krize	79

3. Řešení krize a přechod do krize dluhové	87
3.1. Snahy o řešení a předcházení krize: summity G-20, pokusy o národní regulaci	88
3.2. Kroky k regulaci finančního sektoru: EU a USA	94
3.2.1. USA: finanční regulace a žaloba proti Goldman Sachs	96
3.3. Řecká krize aneb přechod z krize finanční na dluhovou	98
3.4. Ekonomické a politické dopady dluhové krize	110
 4. Změny prostředí, v jakém se státy pohybují	113
4.1. Rozvoj mezinárodního obchodu zbožím a službami	114
4.2. Globální nerovnováha	123
4.3. Nadnárodní firmy	138
4.4. Mezinárodní finanční systém	146
4.4.1. Mezinárodní měnový systém: hledá se alternativa k dolaru, značka: rychle	153
4.4.2. Suverénní fondy aneb stát jako aktivní investor	165
4.5. Globální trh práce, nárůst polarizace a pracující chudoby ..	169
4.5.1. Postavení rozvojových zemí v globální ekonomice	181
4.6. Národní stát v pasti globalizace	183
 5. Kdo bude ekonomickým vůdcem světa? Tradiční Západ, BRIČ, nebo někdo další?	191
5.1. Spojené státy americké	193
5.1.1. Strategie „růstu“: mzdová deflace, komplexní zadlužení, bubliny a války	199
5.2. Evropská Unie	203
5.3. Japonsko	210
5.4. BRIČ – nové velmoci na obzoru	215
5.4.1. Brazílie – velmoc Jižní Ameriky	219
5.4.2. Rusko	223
5.4.3. Indie	229
5.4.4. Čína	232

ISBN 978-80-87461-01-3

1002243333

PREZENTČNÍ FOND

54H 315427

6. Scénáře budoucího vývoje	247
6.1. Tragický scénář: cesta k fašizaci společnosti	251
6.2. Záchrana v podobě OSN: reforma shora	255
6.3. Radikální scénář: změna zdola	260

Závěr	263
--------------------	------------

Seznam zkratek	266
Seznam tabulek	268
Seznam obrázků	269
Poznámky	271
Literatura a zdroje.....	283

Globalizace patří k nejužívanějším slovům naší doby a někdy se může zdát, že by byla zodpovědná za vše, co se děje: ať už je to migrace, ekologické katastrofy, rozvoj moderních technologií či finanční krize. Kniha o tom, že díky globalizaci můžeme cestovat a že Francouz v Šanghaji poslouchá českou hudbu a to je tedy ta globalizace. Již bylo napsáno dost. Tato kniha ovšem taková nebude.

Globalizace se jako frekventovaný pojem objevuje na konci 80. let, v letech devadesátých pak nastává doslova záplava knih a článků, které se celému jevům věnují.

Mezi vědci se vedou spory nejen o tom, jak vlastně globalizaci definovat, ale i jak ji časově vymezit. Zatímco někteří se domnívají, že globalizace probíhá od počátku lidstva ve formě propojování jednotlivých civilizací, jiní zastávají názor, že o globalizaci je možné hovořit až s rozvojem velkých námořních objevů, mezi které řadí příměrné objevení Ameriky Kryštofem Kolumbem. Stejně tak je obtížné shodnout se na definici: dotýká se globalizace jen obchodních a finančních toků, nebo velkých sítí života včetně politické či kulturní? Kde je její počátek? Jsou to technologie? Je to vůbec přirozený jev, nebo se jedná o rozsáhlou konspiraci elit?

Autorka této práce bude používat pojem „globalizace“ pro jevy, které se udály ve světové ekonomice od 70. let 20. století. Jak ještě bude vysvětleno později, domnívám se, že právě v této době dochází k fundamentálnímu zlomu ve vývoji světového hospodářství, který pocítujeme dodnes, a po-